

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 03 Mart 2022
Sayı : 2108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

22/05/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 24.02.2022

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 04 Mart 2022	Esas No: 2/4237

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK. LİGİ
03 Mart 2022
Not: ...

T B M M GENEL EVRAK
03 Mart 2022
No. 976836
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

İnsan hakları uluslararası belge ve sözleşmelerinin tamamında, çalışma hakkı ibaresi yer alırken; bu, insanın onurlu bir yaşam sürdürebilmesini amaçlayan bir hak olarak kabul görmektedir. Ülkemizde yetersiz istihdam ve işsizlik sorunu her yıl artarak devam ederken süreç önemli soruna dönüşmüştür. Ülkemizin işgücü piyasası ve istihdam yapısı incelendiğinde ortaya çıkan en önemli nokta, işgücü talebi ve işgücü arzı arasında oluşan farkın her geçen yıl artış eğiliminde olması ile birlikte bu konuda çözüme yönelik uygulanan politikaların yetersiz kalması olarak gösterilebilir. Bu durum ülkemizde yaşanan işsizlik sorununu daha da içinden çıkılmaz bir noktaya doğru getirmiştir. Ülkemizde işsizlik verileri kurumlara göre de farklılık göstermektedir. Bu farkın oluşmasındaki en önemli etken işsiz tanımının kurumlar tarafından değişkenlik göstermesidir. İş aramayan veya iş bulma umudunu kaybettiğinden dolayı iş başvurusunda bulunmayan kişilerin işsiz sınıfında görülmemesi, istatistiki verilerin arasındaki farkı ortaya çıkarmaktadır. Ülkemizde diğer bireylerden daha zor şartlarda hayatını idame ettirmeye çalışan ve iş konusunda dezavantajlı gruplar olarak görülen engelliler ve mahkûmların topluma ve işgücü piyasasına kazandırılması son derece önemlidir. Ne yazık ki ülkemizde bu bireylerin de büyük çoğunluğu işsizlik sorunuyla karşı karşıya kalmaktadır.

Ülkemizde iş bulma konusunda, dezavantajlı gruplar içinde yer alan ve sayısal büyüklüğü en fazla olan grupların başında engelli ve eski hükümlü vatandaşlarımız gelmektedir. Bu grupların istihdamına yönelik politikalar son derece önem arz etmekte olup toplumsal huzur ve bireylerin refahı için bu konuda benimsenecek politikalarda daha hassas davranılması gerekmektedir. Bu bireylerin toplam nüfus içerisindeki sayıları azımsanamayacak büyüklüktedir. Toplumsal yaşam alanlarında, engelli ve eski hükümlü bireylerle beraber yaşam gayesi içinde bulunulurken bunun iş hayatında da devamlılığının sağlanması ve işgücü piyasası içerisinde yer almaları için politikalar geliştirilmesi gereklidir. Diğer taraftan herkesin hükümlü ve engelli aday olduğu gerçeği de unutulmamalıdır. Gelişmiş ülkelere göre ülkemizde bu bireylerin istihdamına yönelik yapılan mevzuat düzenlemelerinin yetersiz kaldığı görülmektedir.

Eski hükümlü ve engelli vatandaşlarımızı baz alan çeşitli araştırmalarda bu grubun büyük bir çoğunluğunun ekonomik olarak yetersiz kişilerden oluştuğu görülmekte olup yapılan araştırmalarda kendi işini kurma imkanlarının olmadığı ve bir işverene bağlı çalışmak zorunda oldukları belirtilmiştir. Bu sebeple bu gruplar içinde çalışmak isteyen vatandaşlarımızın hukuki yönden korunması ve iş imkânı sağlanması devletin görevidir. İş kanunun 30. maddesinde işverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi çalıştırmak zorundadır. Ancak bu oranlar istihdam kısmında yetersiz kalmaktadır. Bu sebeple engelli ve eski hükümlü bireylerimizin topluma ve işgücü piyasasına kazandırılması için mevzuatta değişiklik yapılarak, gerekli görülen işçi sayısını çalıştıran özel sektör işyerlerinde yüzde 3 olan engelli sayısı yüzde 5'e kamu işyerlerinde ise yüzde 4 olan engelli sayısı yüzde 6'ya ve yüzde 2 olan eski hükümlü sayısı yüzde 4'e çıkarılması gereklilik arz etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İş bulma konusunda dezavantajlı gruplardan olan engelli ve eski hükümlü vatandaşlarımızın kamu ve özel sektörde istihdamlarının artırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 22/05/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde beş engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde altı engelli ve yüzde dört eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

